

**RADA EVROPSKÝCH BISKUPSKÝCH KONFERENCÍ KONFERENCE
EVROPSKÝCH CÍRKVÍ**

**DRUHÉ EVROPSKÉ EKUMENICKÉ
SHROMÁŽDĚNÍ**

**SMÍŘENÍ: DAR BOŽÍ A PRAMEN NOVÉHO
ŽIVOTA**

**VYDAL SEKRETARIÁT ČESKÉ BISKUPSKÉ KONFERENCE A
SEKRETARIÁT EKUMENICKÉ RADY CÍRKVÍ V ČESKÉ REPUBLICE
PRAHA 1996
(PRO VNITŘNÍ POTŘEBU)**

**Pomůcka pro přípravu
na Druhé evropské
ekumenické shromáždění**

Štýrský Hradec 23. - 29.6. 1997

OBSAH

I.	Úvod	5
	1. Společné úvodní slovo prezidenta ERC a předsedy ČBK	5
	2. Společná výzva prezidenta CCEE a prezidenta KEK	7
	3. Úvod	10
II.	BIBLICKÉ IMPULSY A TEOLOGICKÉ ÚVAHY	13
	1. Biblická místa s tématem smíření	13
	2. Teologické úvahy	15
	3. Smíření a eklesiologie sesterských církví	18
	4. Smíření – pracovní dokument Druhého evropského ekumenického shromáždění	33
	5. Smíření – dar Boží a pramen nového života	40
III.	EVROPA POTŘEBUJE SMÍŘENÍ (sociologická reflexe)	51
IV.	PRAKTICKÉ KROKY A ZKUŠENOSTI	57
	1. Smíření na místní a regionální úrovni	57
	2. Církev a křesťané ve službách smíření: zkušenosti	62
V.	ZÁVĚR	70
	Evropa jako úkol smíření	70
VI.	PŘÍLOHA	77
	Ekumenická liturgie smíření	77

I. ÚVOD

1. SPOLEČNÉ ÚVODNÍ SLOVO KE SBORNÍKU PRO DRUHÉ EVROPSKÉ EKUMENICKÉ SHROMÁŽDĚNÍ VE ŠTÝRSKÉM HRADCI '97

Milé sestry a milí bratři,

v lednu 1994 se představitelé evropských křesťanů všech tradic rozhodli svolat Druhé evropské ekumenické shromáždění do Štýrského Hradce (Graz, Rakousko) ve dnech 23. -29. června 1997. V květnu 1995 se k tomu konalo společné shromáždění zástupců Konference evropských církví (KEK) a Rady evropských biskupských konferencí (CCEE) v Assisi.

Česká biskupská konference spolu s Ekumenickou radou církví v České republice pro Vás připravily sborník textů, které se mají stát součástí modlitební a duchovní přípravy křesťanů v naší zemi k tomuto celoevropskému křesťanskému shromáždění, jehož ústředním tématem bude: *Smíření – dar Boží a pramen nového života*. Sborník je společným pozváním představitelů křesťanských církví v Evropě na cestu vzájemného usmíření, které patří k nejdůležitějším, ale i nejnáročnějším úkolům naší doby. Potřebu smíření vidíme v celém světě, ale snad nejvíc v Evropě, kde vzniklo rozdělení křesťanstva a která je stále ještě zraněná a krvácí na Balkáně, na Kavkaze i jinde.

Smíření se ovšem dotýká také našeho národa, naší společnosti a zvláště křesťanských církví. Neseme v sobě po staletí naše rozdělené křesťanství i všechna dosud neuzdravená vzájemná zranění. Neseme v sobě také hluboké stopy všeho násilí posledního století. Ve válečných i poválečných letech došlo k tragédiím, které nemají v dějinách obdoby. Naše společnost přišla o dvě velké skupiny obyvatelstva: Židé byli vyhlazeni v koncentračních táborech a Němci vystěhováni. Zbýl pocit křivdy, zatrpklosti, rány doposud nezahojené. Navíc komunistická ideologie rozdělila náš národ a křivdy a bolesti, které v jejím jménu Češi spáchali Čechům, zatěžují svědomí národa a pokřivují jeho duši dodnes. Rasismus a xenofobie v národě doutnají a občas se zlověstně zablesknou ve vztahu k Romům, Vietnamcům a vůbec ke každému, kdo se od průměrné většiny nějak liší.

Je dobře, když si občas nastavíme zrcadlo, abychom co nejpoctivěji a nejpravdivěji zahlédli skutečnosti, které nám velkou čest nedělají a jsou nám nepříjemné. My se ovšem spíš snažíme je nevidět, nenaslouchat hlasu svědomí, případně hledat vinu u druhých lidí. Tím se ale nic nevyřeší. Jediné, co pomůže, je přiznat vlastní viny a napravit je. Jde především o to napravovat zraněné a porušené mezilidské vztahy a usmířit je.

A k tomu jsme právě zváni společně s ostatními křesťany Evropy. S velkou vděčností si uvědomujeme, že na to nejsme sami. Smíření je především Boží dar. Jde o to, přijmout tuto nabídku smíření, nechat se smířit skrze našeho Pána s Bohem samotným a z vlastního smířené srdce rozdávat kolem sebe tento dar všem, blízkým i vzdáleným. Není to jednoduché a není to jednorázová záležitost. Je to proces, je to cesta, po které nemůže jít nikdo sám.

Proto Vás zveme, milé sestry a milí bratři, křesťané této země, vydejme se na tuto cestu všichni společně. Povzbuzujme se a pomáhejme si na ní. Učme se poznávat a objevovat jeden druhého, naše církve a církevní společenství, dary, které Pán každému z nás i jednotlivým církvím a společenstvím dal k vzájemnému obdarování, k obohacení všech, celého národa, naší společnosti, Evropy, celého světa. Učiňme s pomocí Boží z tohoto poctivého společného úsilí o usmíření a sblížení mezi sebou navzájem i se všemi lidmi

